

Universitätsbibliothek Paderborn

Joannis Trithemij, Spanheimensis, Et Postea Divi Jacobi apud Herbipolim Abbatis, Viri suo aevo doctissimi. Tomus ... Annalivm Hirsavgiensivm

Opus nunquam hactenus editum, & ab Eruditis semper desideratum.
Complectens Historiam Franciae Et Germaniae, Gesta Imperatorum,
Regum ...

Trithemius, Johannes

S. Galli, 1690

De Conrado Monasterij Hirsaugiensis decimo Abbate, qui præfuit annis
duodecim, mensibus sex, diebus XV. & gestis illius temporis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38550

rint, in electione sequentis Abbatis post mortem Hartfridi palam ostenderunt. Novissime verò post transmiratione ab hac vita sexaginta Monachorum S. Aurelij ad patriam felicitatis aeternae, ut confidimus, salva pestis Hartfridum quoque invasit Abbatem: quem consumens & rapiens ab hac mortalitate transmisit ad oves: cum quibus illum in sempiterna requie non dubitamus esse felicem. Obijt autem anno Christianorum praescripto 988. Indictione Romanorum primà: tertià die mensis Novembris: anno aetatis suae 38. & cum antecessoribus suis in Ecclesia S. Aurelij sepultus est. Complevit in brevi tempora multa; qui cum placeret Deo, raptus est, ne forsitan aliqua fictio deciperet spiritum ejus.

Hartfridus
Abbas mo-
ritur Anno
Domini
988.

De Conrado Monasterij Hirsaugiensis decimo Abbate, qui praefuit annis duodecim, mensibus sex, diebus xv. & gestis illius temporis.

Defuncto Reverendissimo Abbate Hartfrido cum LX. Monachis, sicut dictum est, peste sublatis, XII. numero duntaxat superstites remanserunt: Monasterium S. Aurelij Hirsaugiensis tribus ferè mensibus viduitatis suae incommodum deplanxit. Quibus tandem evolutis convenerunt in unum corporibus locum Fratres XII. animis divisi, & quarto die mensis Februarij anno Christianorum 989. Indictione Romanorum secundà, tempore Ottonis Imperatoris III. sub Balderico Spirensis Ecclesiae Pontifice, de substitutione novi Pastoris inter se varium coeperunt habere tractatum. Cumque mutuis se se coepissent insectari calumnijs, duos in Electione nominavere dissentientes, Conradum videlicet Monachum, qui Confirmationem suam ab Episcopo Neometensi obtinuit; & Eberhardum Cellerarium, qui fugiens Monasterium spoliavit, & extremae desolationis ipsius loci causam & seminarium dedit. Hinc gravissima dissensionem inter Fratres subsecuta sunt, quoniam una pars adhaerebat Conrado tanquam saniore consilio legitime & canonicè ab eis electo: alia verò sequebatur Eberhardum, ut virum in temporalibus expertum, quem simili constantià praetendebant canonicè electum. Praevaluit verò tandem jure Conradus, & tanquam saniore consilio Fratrum electus, Ordinationem à Pontifice Neometensis Ecclesiae, quae decuit reverentià suscepit. Interea dum Conradus pro munere benedictionis, ut fieri solet, cum suis esset sollicitus: videns se contemptum Eberhardus, sublatis Clenodij Monasterij, & cunctis, quos potuit habere, thesauris cum duobus Monachis Hartungo & Hermanno suae factionis principibus ad Comitem de Calba, qui alioquin Monasterio sancti Aurelij graviter jam tunc erat infensus, petiturus ipsius auxilium confugit. Quem ille non solum libenter, sed etiam valde gratanter suscepit: gavissus nimirum, sicut postea manifestè apparuit, datam sibi occasionem, quae bonis Fratrum posset inferre animum hiantem, tali medio aliquando satiandum. Mox igitur Comes in tyrannidem versus, possessiones Monasterij Omnipotenti Deo, & S. Aurelio dudum à fidelibus oblatas invadit, rapit, & suis militibus in stipendium concedit: Eberhardo non solum consentiente, sed etiam praestante auxilium

Dissensio
duorum E-
lectorum
Abbatum
Conradi &
Eberhardi.

Comes bo-
na Mona-
sterij diri-
pit.

xilium. Neminem in his omnibus miserandi Fratres habuere defensor-
rem, non Papam, non Imperatorem, non Episcopum: dum Comes non
solum potentiam Monachos opprimeret, sed etiam suam industriam decipe-
ret universos. Nam jure se bona Monasterij diripere posse asseruit: qui
ea non sibi, sed Eberhardo Abbati legitimo ab injustis possessoribus vindicaret, in usum nihilominus Cœnobij fideliter reservanda. Eberhardus etenim datus in reprobum sensum, & mente penitus retrorsum con-
versus in malum, nullam cum Cœnobio miserationem habuit; quippe
qui Comitem & milites ad rapinam incitavit, se Monasterij & verum &
unicum asserens Dominum, Conradum idolum falsò suppositum. Intere-
rea res defertur ad Episcopum: sententia metu Comitis protrahitur in
longinquum: minatur se tyrannus ulturum de Monachis, & quotidie
Monasterium igne supposito incendere omnes simul cominantur. Nec
defuit Comiti voluntas Monachos cum Abbate Conrado de Cœnobio expellere, nisi & humana quædam obstitisset verecundia: & quod in brevi
paupertate cogente nimiam, sua sponte recessuri essent, spem habuisset.
Conradus itaque in magna tribulatione, & inopia cum octo Monachis,
nec omnibus quidem Reçtori bene faventibus, residebat in Monasterio,
nunquam tutus, nunquam à metu tyranni securus, sed animo tristis, &
mœrore tabescens, momentis singulis deteriora sibi ventura formidabat.
Erat autem natione Theutonicus, Patriam Francus Orientalis, vir bonus, &
cultor Monasticæ disciplinæ studiosissimus; qui & vitæ merito satis ad
docendum fuit idoneus, & in omni genere scientiarum eruditus.

DCCCCLXXXIX.

Anno Conradi Abbatis primo, grana tritici, pisciculòsque apud
Gallos de cœlo pluuisse memoriæ traditum est: quod tamen ad usum
hominum non valuit; quoniam grana interius corrupta, & nimium pu-
trida, cum aperirentur, foetorem pessimum emittebant.

Eodem quoque anno mortua est Theophana Imperatrix, Mater Ot-
tonis Imperatoris III. & Colonia in Monasterio sancti Pantaleonis in ab-
side australi cum digno honore sepulta. Quæ dum viveret, locum ipsum
singulari semper devotione dilexit: cui de suis facultatibus multa bene-
ficia præstitit, & exaltare pro viribus omni tempore procuravit. Hæc
Theophana inter alia bona, quæ memorato Cœnobio contulit, corpus S.
Albani Martyris de Italia sumptum in eodem collocavit. Fuit autem
S. Albanus iste in Britannia miles pro fide Christi martyrizatus, cujus
Corpus post multos annos per S. Germanum Episcopum transferretur in
Italiam, & inde, sicut diximus, ad Coloniam. Quare autem apud Colo-
nenses Albinus nominetur, cum Albanus in baptisinate dictus sit, operæ
pretium fuerit breviter assignare causam, & rationem. Cum Teophana
Imperatrix memorata de Italia cum sanctis Reliquijs venisset ad Mogun-
tiam, & fama totam implevisset civitatem, metuentes non sine causa
Moguntinenses nomen sui Albani æquè Martyris, olim cum S. Theonesto
Episcopo apud Moguntiam passi, & in Cœnobio nominis sui quiescentis,
adventu istius Albani, aut obfuscari posse, aut in dubium revocari; pre-
cibus ab Imperatrice obtinuerunt, ut suus Martyr, quem attulerat, dice-
retur Albinus: & nomen suum Albanus Moguntia sepultus ad haben-
dam utriusque necessariam discretionem retineret.

Abbas in medio malorum positus.

Theophana Imperatrix moritur.

Quare sit dictus Albinus, qui Albanus.

Hugo Epiſ.
Herbipo-
lenſis obiit.

Anno prænotato, 29. die menſis Auguſti obiit Hugo Epiſcopus Herbipolenſis, vir multæ ſapientiæ, & conſtantiffimæ religionis, qui Monafterium S. Burckhardi primi Præfulis Wirzburgenſis, ab ipſo in ſuburbano conſtructum, magnificè reformavit: ſcholas Monachorum inſtituit, quibus Arnoldum hujus Cœnobij Hirſaugienſis Monachum, ut dictum eſt anno Lupoldi Abbatis primo, virum doctiſſimum præfecit. Poſt Reverendiſſimum Hugonem Bernvvardus Monachus in Pontificatu Herbipolenſis Eccleſiæ ſuccedens, præfuit annis quinque, menſibus octo, diebus 18. Hic Bernvvardus Monachus primò fuit hujus Cœnobij S. Aurelij Hirſaugienſis, ſub Sigero Abbate ad Ordinem ſuſceptus, genere Nobilis ex Francia Orientali procreatus. Qui ſub magiſterio Præceptorū optimè inſtitutus in virum doctiſſimum evaſit; & non ſolùm ſcientiã ſcripturarum, verùm & vitæ merito cunctis innotuit eſſe venerandus. Quando Lupoldus Abbas Arnoldum Monachum poſtulate Hugone Præfulè de Hirſaugia pro Magiſterio ſcholarum Monafterij S. Burckardi direxit ad Herbipolim, Bernvvardum conjunxit itineris focium, & in Cœnobio ſancti Burckhardi ex eo tempore cum loci Monachis remanſerunt. Erat autem Bernvvardus, ſicut diximus, patriã Francus, genere nobilis, frater videlicet Richardi Comitis de Rottenburg: & non ſolùm intuitu cœleſtis doctrinæ, ſed etiam conſideratione terrenæ potentiæ Pontifex creatus eſt. vir alioquin optimus, & qui verbo & exemplo paſtorem ſe verum exhibuit. Claruit hiſ temporibus Theodericus Monachus Floriacenſis, vir tam in divinis ſcripturis, quàm in ſæcularibus litteris egregiè doctus, qui ſcripſit inter cætera ingenij ſui opuſcula duos libellos de conſuetudinibus & ſtatutis Monafterij Floriacenſis ad prænominatum Bernvvardum Epiſcopum, cujus operis Prologus tale habet exordium: *Domino ſancto ac Patri in Chriſto allectiſſimo Epiſcoporum inſigni Bernvvardo: frater Theodericus Floriacenſis Aſſi Cœnobita perexiguus.* De reliquis ſiqua ſcripſit, nihil ad notiã noſtræ lectionis pervenit.

Bernvvar-
dus Hirſau-
gienſis.

DCCCCXC.

Eberhardus ſpoliat
Monafterium.

Anno Conradi Abbatis ſecundo, quartâ decimâ die Menſis Februarij Eberhardus transfuga non ferens Abbatiam ſancti Aurelij diutius privari, diſſimulante negotium Comite, aſſumptis ſecum quibuſdam nebulonibus, Monafterium nocturno tempore furtivè ingreditur, & Abbatem Conradum vel capere incarcerandum, vel interficere meditat. Innotuit Abbati conſilium inſinuatione cujuſdam hominis de familia Comitis: qui nocte conſurgens, fugâ ſalutem adeptus eſt: nec ſibi tutum putabat latronum exſpectare incurſum. Circa medium noctis Apoſtata Eberhardus cum ſuis Monafteriũ ingreſſus, cellam Abbatis perluftratam invenit vacuam; qui dolens auſuſſe, quem quærebat, ſpoliato clam Monafterio ſine læſione fratrum prædâ, & ſcelere onuſtus cum ſpaciis ad ſua latibula revertitur. Ab illo die per biennium Abbas Conradus non redijt ad Monafterium ſancti Aurelij, donec ſerâ tandem morte Eberhardus interiit.

Carolus
Dux Lo-
tharicus
obiit.

Anno prænotato, Carolus Dux frater quondam Lotharij Regis Gallorum, qui Ducatum Lotharingiæ conſeſſione feudali, ab Imperatore Ottone III. obtinuit, moritur: & filius ejus Otto ſuccedens clementiã Severiſſimi Imperatoris memorati Ottonis ad Ducatum inveſtitur. Circa hæc

hæc tempora mortuo Colonienſium Archiepiſcopo Warino, qui Cœnobium S. Martini à Gerone Prædeceſſore ſuo inchoatum conſummavit, & Scotis inhabitandum tradidit, Evergerus ſucceſſit; qui parvo tempore præfuit, & ob id nihil dignum memoriâ geſſit.

Anno quoque prænotato, ſextâ decimâ die menſis Martij, obiit Rudigerus Monachus & Scholaſticus Cœnobij S. Willebrordi apud Epernacum Treverenſis Diœceſis: de quo dictum eſt in præcedentibus, anno videlicet Sigeri nono decimo: qui ſcripſit non ſpernendæ utilitatis Commentarios in omnes Epistoſas Pauli libros quatuordecim. In Epistoſas quoque Canonicas libros ſeptem. In Regulam S. Benedicti explanationem elegantem composuit. Et quædam alia, quæ ad notiſiam noſtræ lectionis minimè pervenerunt, lucubrâſſe dicitur. Poſt hunc Monastiæ ſcholæ Magiſter inſtitutus eſt in præfato Cœnobio Adelharius quidam Monachus. & poſtmodum Abbas, vir & ipſe in omni varietate ſcripturarum doctiſſimus, qui non ſolùm eruditione litterarum diſcipulos utiliter inſtituit: ſed etiam ſanctimoniâ & integritate vitæ bonorum eis operum exempla demonſtravit. Qui inter cætera lucubrationum ſuarum opuscula Chronicon ſui composuit Cœnobij: in quo & ſucceſſiones Abbatum ejuſdem, & facta congeſſit. Scripſit & alia quædam non contemnendæ lectionis opuscula, quorum mentionem fecimus in ſecundo libro virorum Ordinis noſtri illuſtrium.

Adelharj
Chronicon

Anno etiam prænotato moritur Hatto ejus nominis tertius Abbas Fuldenſis Monasterij, qui fuit in ordine Abbatû ejuſdem Cœnobij ſeptim^o decimus; cui Brantho Monachus ejus nominis ſecundus ſucceſſit: vir induſtrioſus & prudentiæ ſingularis: nec minùs in omni ſcripturarum ſcientia doctus, quàm conſilio cautus. Cujus tempore obſervantia Regularis diſciplinæ in Monasterio Fuldenſi, quemadmodum & in pleriſq; alijs multum ſucceſſivè tepuit.

Brantho fit
Abbas Fuldenſis.

DCCCCXCI.

Anno Conradi Abbatis tertio, jubente Papa Joanne ſexto decimo Concilium omnium Epiſcoporum totius Galliæ in civitate Rhemorum celebratum eſt: in quo Artaldus nepos Caroli Ducis Lotharienſium deſuncti, quem ipſe Archiepiſcopum Rhemiſ ſubſtituerat, ſynodali omniû ſententiâ exordinatus damnatur. Adalgarius verò Presbyter, qui Urbem prodens Carolo, portas anno priore aperuerat, à Concilio excommunicatur.

Synodus Epiſcoporû
Rhemeniſis.

Gerbertus Monachus Floriacenſis Cœnobij deſiſto Artaldo Rhemorû Archiepiſcopus conſtituitur, vir magnæ litteraturæ; qui multa non parvæ ſubtilitatis conſcripſit opuscula. Hic in Gallia natus, à puero Monachus apud Floriacum adolevit. Demum adoleſcens factus inſt gante ſuperbiæ ſpiritu Monasterium abjecto habitu deſeruit, & in Hiſpaniâ fugit. Inde profectus ad urbem Hiſpalim, quam Sibiliam vulgariter vocant, ſtudio litterarum operam dedit: & parvo tempore in ſcientia ſcripturarum doctiſſimus evaſit. Nam, ut Vincentius ait, ſuâ eruditione vicit in Aſtolabio Ptolomæum, in aſtrorum ſcientia ſuperavit Alexandrum: & in fato longè præceſſit Firminium Philoſophum. Deinde reverſus in Galliam publicas Philoſophantium ſcholas tenuit, & multos nobiles & inſignes diſcipulos erudit. Inter quos fuit non inſimus doctrinâ & eruditione

Gerbertus fit
Archiepiſcopus.

Gerbertus
deponitur
ab Episco-
patu.

tione scripturarum Constantius, postea Monasterij S. Maximini Aurelianensis Abbas, ad quem regulas de Abaco subtiles composuit. Adalboldus etiam Trajectensium postea Episcopus, de quo suo loco dicemus, qui scripsit vitam S. Henrici secundi Regis, Imperatoris primi, & Epistolam ad ipsum Gerbertum de quaestione diametri super Macrobio, & multa alia. Otto quoque Imperator III. Rupertus filius Hugonis Cappucij Rex Gallorum, & alij complures Gerbertum suum cognovère Magistrum. Tandem ergo per Rupertum Hugonis Regis filium Rhemorum Archiepiscopus constituitur: sed quibusdam altius causam ventilantibus, visum est, Artaldum non debere condemnari, sine auctoritate Sedis Apostolicæ. Unde Gerbertus ab Archiepiscopatu depositus ad Imperatorem Ottonem III. confugit: cujus promotione Ravennæ Archiepiscopus constituitur: & postremò summus Romanæ Sedis Pontifex ordinatus Sylvester secundus nuncupatur. De quo inferius anno Conradi Abbatis nono, quæ restant, dicemus.

DCCCCXCII.

Eberhard.
Monachus
obijt.

Anno Conradi Abbatis IV. miser ille nimiumque infelix transfuga Eberhardus, cum se minaretur in proximo Cœnobium S. Aurelij penitus desolaturum, morte fati inopinatâ præventus, sine pœnitentia interiit, & temeritatis suæ præmium, quod merebatur, à Domino accepit. Monachi autem illi duo, qui cum eo de Monasterio fugerant, in errore permanserunt; nec amplius ad locum, unde exierant, reversi sunt. Et Eberhardus quidem hunc præsumptionis suæ finem accepit; eorum verò, quæ vel ipse, vel alij de Monasterij rebus abstulerunt, nihil fuit omnino restitutum. Mortuo Eberhardo, Conradus ad Cœnobium suum de exilio revertitur: & cum paucis, qui remanserant, Monachis in magna paupertate usque in finem vitæ conversatur. Comes animum non relaxabat à tyrannide, sed crescente in eo quotidie odio Monachorum. Cœnobium in nihilum cupiebat redigere. Causam hujus persecutionis primam, quis dederit, ignoramus: sed quòd malum vehementissimè auxerit Eberhardus, manifestè scimus.

Conrad. ad
cœnobium
revertitur.

His temporibus claruit in Saxonia sanctus Bernvvardus ex Monacho nostri Ordinis XIII. Episcopus Hildenshemensis, vir in divinis scripturis doctus, & vitæ merito sanctissimus: qui multis tam in vita, quam post mortem miraculis claruit, & plures non minus exemplo boni operis, quam verbo sanctæ prædicationis ad semitam justitiæ revocavit. Ejus memoriæ festum 18. die mensis Novembris colitur, cujus gesta luculenter conscripta recitantur.

Anno Conradi Abbatis prænotato, S. Bernvvardus prædictus Hildenshemensis Ecclesiæ Reverendissimus Præsul Monasterium S. Archangeli Michaelis in Hildensheim ædificare cœpit: quod in brevi perficiens tempore, omnibus necessarijs pro sustentatione Monachorum Deo servientium providit: & tandem mortuus in eodem Cœnobio sepultus fuit. In quo successu temporis multi viri doctissimi, atque sanctissimi, qui varia scripserunt opuscula, sub Monastico schemate floruerunt.

Claruit hoc tempore in Gallia Richerus Monachus Rhemensis nostri Ordinis, homo studiosus, & tam in divinis scripturis, quam in sæcularibus litteris egregiè doctus, ingenio promptus, & clarus eloquio: qui
scripsit

scripsit ad Gerbertum supradictum Rhemorum Archiepiscopum, pulchrum & compendiosum Opus de gestis Gallorum, quod in duos libros divisit, & sic incipit: *Orbis itaque plaga, quæ mortalibus sese commodam præbet.* Cætera, quæ composuit, ad notitiam nostræ lectionis nondum pervenerunt. Anno prænotato Conradi Abbatis, 24. die mensis Aprilis, S. Adelbertus ex Monacho Fuldenfis Cœnobij Pragensis in Boemia Episcopus, de quo dictum est anno Sigeri Abbatis xxii. qui Ungaros & Polonos ad Christi fidem convertit, à paganis in terra Ruthenorum septies gladio perfoffus, & tandem capite truncatus, in fide & amore Domini nostri Jesu Christi sanguinem fundens martyr efficitur.

DCCCCXCIII.

Anno Conradi Abbatis quinto, hyems dura & longa nimis extitit: ac multa pecora fame perierunt. Secuta fuit æstas ferventissima, quæ penè omnia terræ nascentia calore intemperato consumpsit. Unde rerum comestibulum inopia gravem mortalibus famem induxit.

S. Odilo in Burgundia ex Clerico Brivarenfi Monachum apud Cluniacum professus, sub norma D. Patris Benedicti, doctrinâ & sanctitate morû his temporibus magno in pretio fuit, qui proficiens quotidie in melius, sexto conversionis suæ anno Pater & Abbas Cluniacensis Monasterij Fratrum electione constituitur, & per annos 56. in magno Religionis fervore præsidens, verbo, exemplo, & miraculis gregem sibi commissum semper ad meliora direxit.

Circa hæc tempora Richardus Comes de Rotenburg in Provincia Francorum Orientalium, frater Bernvardi suprà dicti Præfulis Ecclesiæ Herbipolensis, apud Regem Ottonem magno in pretio fuit. Huic erant & alij duo fratres, Emhardus videlicet ac Rudegerus, quorum prior nec uxorem habuit, nec liberos: multarum divitiarum possessor, in pauperes munificus pro Christi amore fuit. Quem bonorum suorum cupiens ordinare hæredem, in construendis Ecclesijs novis, & reparandis antiquitate collapsis præcipuâ intentione certabat. Construxit enim suis impensis Ecclesiam Parochialem in Fungendal, quam necessarijs etiam proventibus, & censibus annuis pro ministri sustentatione dotavit. Aliam fundavit in Remoltesberg, quam simili munificentia de necessarijs proventibus annuis providit.

Idem Comes Emhardus in civitate nostra Herbipolensi tertiâ fundavit Ecclesiam, quæ usque in præsentem diem Novum Monasterium nuncupatur, in quo Canonicos Deo servientes collocavit, quibus & de præsentis vitæ necessarijs providit. Quam Ecclesiam Novi Monasterij Henricus ex Comitibus de Rotenburg post Bernvardum Episcopus Herbipolensis melius & elegantius construens, ampliori providentiâ dotavit. Pari modo fecit Adelbero, postea Episcopus, ut suo loco dicemus: processu verò temporis prædictus Comes Richardus de Rottenburg mortem quemdam concambio ab Augustensium Episcopo acquisivit, qui Kamberg dictus est, in quo castrum novum ædificavit, & habitabat in eo. Genuit autem filios quatuor, Emhardum, qui postea Episcopus fuit Herbipolensis: Burgkardum, qui construxit Monasterium in Camberg: Rudegerum quoque & Henricum, qui Burgkardo fratri postea in constructione Monasterij Cambergensis cooperati sunt.

T

Anno

S. Adelbertus martyr
Episcopus.

S. Odilo fuit
Abbas Cluniacensis.

Comites
de Rotenburg clarè

Novi Monasterij
Herbipolensis fundatio.

Gregorius
Papa V.
Monachus
Teuthoni-
cus fuit.

1088 Anno Conradi Abbatis vi. obiit Joannes Papa sextus decimus, cui Gregorius quintus nomine ſucceſſit. & præfuit anno uno, menſibus octo, natione Teuthonicus, patriâ Saxo. profeſſione Monachus Corbeienſis, Ordine Epifcopus Verdenſis, Bruno antea vocatus: de quo diximus Anno Lupoldi Abbatis primo, cujus pater fuit Otto Saxoniarum Dux, fundator Canonialis Eccleſiæ in Aſchaffenburg, juxta Mogunum in Diœceſi Moguntina, de quo ſuprà dictum eſt, anno Sigeri Abbatis triceſimo. Hic Romanus Pontifex ordinatus, conſenſu Cleri totius ac populi, Ottonem tertium primo anno Pontificatus ſui Romæ Imperatorem coronavit, cui & ſanguine proximus erat. Qui multas Romanorum ſuſtinuit injurias, pro quibus Imperator Otto mox ſine dilatione Romam profectus, ſumpſit vindictam. Ille ſapientiſſimus Papa Gregorius cupiens grarias referre beneficijs magnifici Ottonis Imperatoris, congregatâ Romæ Synodo complurium Epifcoporum, communi omnium decreto atq; conſenſu ſtatuit; ut Imperij dignitas apud Germanos perpetuò debeat remanere: ita videlicet, ut quemcumque Germaniarum Principes pro quolibet tempore exiſtentes in Regem elegerint, ſine contradictione à Romano Pontifice ad Imperij ceſtitudinem coronetur. Quæ conſtitutio jam per annos quatuordecim & quingentos ad hunc diem ita ſervata eſt.

in libro 2.
de ſacerdotibus.
c. 10.

1099 Claruit his diebus Everhardus, vel ut quidam ſcribunt, Gebehardus ex Abbate noſtri Ordinis Monafterij in Suevia, quod Elvvangen nominatur, poſt Heinricum, qui S. Udalrico ſucceſſerat, & in Calabrico bello cum alijs multis perierat, Epifcopus Auguſtenſis, vir multæ doctrinæ, morumque honeſtate non mediocriter inſignis: qui & in Monafterio bene præfuit Monachis, & in Pontificatu quàm optimè Clericis. Anno quoque prænotato Indictione Romanorum ſeptimâ, Otto Rex intravit Italiam, & Romæ à Gregorio Papa Quinto, ſicut diximus, Imperij Coronam ingenti gloria ſuſcepit. Hujus uxor Maria fuit, ut dictum eſt, ſterilis, & nimium laſciva, de qua talis narratur hiſtoria.

Otto Rex
coronatur
à Papa.

Nefandæ
Imperatricis
hiſtoria.

1100 Comes erat in Italia quidam dives & potens, qui ad Imperium Regis Ottonis ingrediens & egrediens prudenter atque fideliter omnia ſemper in omnibus agebat. Hunc Maria indigna nomine cernens Imperatrix, virum nobilem fortem ac vultu decorum, mox in ejus concupiſcentiam exarſit: à qua tandem ſollicitatus ad concubitum, accedere mulierem Imperatori ac Domino ſuo nuptam renuit, & patrare tantum contra Deum ſcelus omnino reſuſcitavit. Quem illa cum pallio apprehendens trahere ad ſe nititur, ut vel invitus pro verecundia quadam virili conſentire poſtulanſi cogereſſet. At ille dimiſſâ veſte in manibus Domine, velut alter innocens Joſeph pugnans & vincens ſine pallio reſeſſit. Contemptam ſe mulier dolens, Imperatori opportuno tempore conqueritur: & quod eam Comes Mutinæ violenter voluerit opprimere, veſtis probare exhibitione conſtantiſſimè conatur. Credidit machinamentiſi nefandæ mulieris Imperator, & capit truncari comitem ſine dilatione præcepit. Verùm innocens homo, cum ſtaret jam paratus ad mortem, aſtanteſi, & lachrymantem non abs re propriam vocavit uxorem, cui ſecretò veritatem negotij, & modum vindictæ per eam ſumendam dixit in aurem. Quo dicto Comes innocens capite truncatus occubuit. Poſtea cum Imperator

1100

perator apud Mutinam causas hominum auditurus querelas movere volentium pro tribunali sederet: uxor Comitis occisi caput ferens in manibus Judicem proclamavit iniquum: quippe qui mendacis feminae credulus, virum innocentem mandasset occidi. Imperatore stupente, ac se reum laesae Majestatis jure truncasse multitudinis testimonio respondente, mulier ad probationem veritatis, quemadmodum à Comite marito fuerat informata, ferri candentis judicium postulat dicens: *Si justus es judex, aut ferri candentis testimonio te justum probato, & me tanquam contumeliosam Imperatoris Majestatis delatricem ignibus trades cremandam: aut si hoc tu subire judicium Imperator Otto formidas, ego me huic decreto expiationis libens subjicio: ego candentis ferri tibi horrendum, & cunctis mortalibus metuendum judicium confidenter subibo: ego te iniquam contra Dominum & maritum meum protulisse mortis sententiam, manifesta ratione demonstrabo. Quod nisi Domino largiente fecero, ut ignibus me tradas sine dilatione jam consentiens permitto.* Stupentibus cunctis mulieris facundae constantiam, ad candentis tandem ferri judicium admittitur: & si defecerit in probatione, mortis, quam ipsa protulit, in eam sententia confirmatur. Mox ergo paratis, quae negotium horribile postulabat, mulier ferrum candentissimum sine aliqua laesione tertio reincesum nudis bajulat manibus, & quarto super discopertum caput roseo dependente capillo, & nec uno quidem laeso, ferrum candentissimum diutius portat. His visis Imperator ad instantiam Comitissae nefandam Imperatricem ignibus tradidit, & pro satisfactione tria illi castella cum alijs bonis dedit, & nunquam sine poenitentia vixit.

Judicium ferri candentis

Imperatrix crematur ignibus.

DCCCCXCV.

Anno Conradi Abbatis septimi, Bernvvardus Episcopus Wirzeburgensis obiit 20. die mensis Septembris anno Pontificatus sexto: qui primo ex Comite de Rottenburg Monachus fuit hujus Coenobij S. Aurelij Hirsaugiensis, & postea missus cum Arnolde scholastico ad Herbipolim Pontificatus apicem promeruit, sicuti anno Conradi primo superius diximus. Qui cum juvenis dispositione parentum scholas in Gallia peteret, Gerbertum virum doctissimum, de quo & diximus, & dicemus, postea Romanum Pontificem habuit praecceptorem. Monachorum quoque Floriacensium amicitiam familiarem satis obtinuit, quorum consuetudines, postea factus Episcopus, per Theodoricum Monachum sibi, ut diximus, duobus libris conscribi fecit.

Bernwardus Episcopus Herbipolensis moritur.

Post Bernvvardum Henricus Wirzeburgensium Episcopus constitutus est: & praesuit annis duobus & viginti, mensibus quinque, diebus viginti, vir per omnia magnificus, qui novum Monasterium in civitate Herbipolensi à Comite Embhardo de Rottenburg, sicut diximus, noviter constructum aedificijs melioravit, redditibusque multis pro Canoniorum sustentatione ampliavit. Iste Henricus filius Comitis de Rottenburg frater sancti Heriberti Archiepiscopi Coloniaensis fuit, qui multa bona fecit per omne tempus Pontificatus sui, tam in antiquis Ecclesijs restaurandis, quam in construendis novis; pro quibus & memoriam sibi comparavit in terris perpetuam, & mercedem in Coelis procul dubio consecutus est in aeterna felicitate Sanctorum permansuram.

Henricus frater Heriberti sic Episcopus Herbipolensis.

His igitur temporibus Henricus memoratus Herbipolensis Reverendissimus Praesul inprimis construxit insignem Canonicorum conventum

Ecclesia in Howgis fundatur.

tum & Ecclesiam sancti Joannis in Suburbano civitatis Wirzburgensis, quæ ratione amœnitatis loci parumper eminentis Augia dicebatur, nunc autem vulgari vocabulo Havvgis per aspirationem nuncupata est: quâ multis prædijs & possessionibus pro fervorum Dei sustentatione dotavit, necessariisque & rebus ornavit & libris, ac paramentis ad divinum cultum & Fratrum Canonicorum usum pertinentibus.

Monasterium S. Stephani fundatur.

Eodem quoque tempore Præsul memoratus in suburbano dictæ Civitatis australi aliam construxit Ecclesiam, sub honore Dei Genitricis Mariæ, sanctorumque Apostolorum Petri & Pauli, ac divi Protomartyris Stephani, in quam similiter Canonicos posuit: quibus de vitæ necessarijs copiosè providit. Post años deinde ferme sexaginta Adelbero Episcopus Herbipolensis Canonicos in civitatem ad alios Canonicos transtulit; & Monachos in Ecclesiam S. Stephani collocavit; quemadmodum inferius año Christianorum quinquagesimo septimo supra millesimum dicemus. Hæc est Abbatia divi Protomartyris Stephani Ordinis S. Benedicti quondam in suburbano, nunc verò in civitate constituta.

Ecclesia in Anoltsbach fundatur.

Denique præfatus æternâ memoriâ dignissimus præsul Ecclesiam in Anoltsbach sub honore sancti Gumberti fundavit, vel ut quidam volunt, instauravit; ubi quondam fuit Monasterium Ordinis nostri Monachorum sub Abbate Deo servientium; nunc autem Collegiata Ecclesia est Canonicorum. Sunt qui dicant Adelberonem Episcopum Monachos de Anoltsbach Herbipolim transtulisse ad S. Stephanum; & Canonicos divi Stephani ad locum reposuisse Monachorum; sed hoc in litteris hujusmodi translationis ejusdem Præsulis non habetur: ubi Canonici ad Civitatem leguntur transpositi; sed non est expressum, unde Monachi fuerint assumpti. Et de his quidem suo loco dicemus.

Año prenotato mortuus est Evergerus Colonienfium Archiepiscopus, cui sanctus Heribertus filius Comitis de Rottenburg, frater supradicti Herbipolensium Præsulis Henrici successit: vir sempiternâ memoriâ dignus; qui multis & in vita & post mortem coruscavit miraculis; sicuti in historia gestorum ejus legitur. Præfuit annis viginti quinque, & multa bona fecit tam Ecclesiæ suæ, quàm etiam Imperio Romano, & Christianæ Reipublicæ.

Monasterium Tuitiense fundatur.

Hic sanctissimus Præsul Heribertus, inter cætera pietatis suæ studia, Cœnobium Tuitiense Monachorum Ordinis nostri juxta Rhenum in opposito urbis Colonienfis, de paternæ hæreditatis substantia in honorem sanctæ Dei Genitricis à fundamento novum erexit: quod multis prædijs & possessionibus ad sustentationem fervorum Domini cumulavit. Castellum fuit antiquitus in eodem loco, ubi Monasterium hodie constructum cernimus, Divitientium vulgariter nuncupatum, de quo multa narrantur miranda: sed quia nobis fabulosa visa sunt; eorum isthic litteris exarare historiam inutile fore judicamus.

Frater sancti Heriberti pauperes combussit in borreo.

De S. Heriberto legimus, quòd Patriâ fuit Francus Orientalis ex Comitibus de Rottenburg procreatus, multum divitibus & potentibus in Imperio Romano: & multi ex eis multas pro Dei honore construxerunt Ecclesias. Ejus frater, sicut diximus, fuit Henricus Wirzburgensis Episcopus: quorum frater tertius in Rottenburg sæcularis habuit mansionem. Hic tempore famis pauperum mendicantium multitudinem in quo-

quodam horreo ad stipem convenientium, quasi in relevamen Patriæ, ignibus legitur concremâsse, Hattonis Moguntini Archiepiscopi secundi exemplo: de quo superius anno Sigeri 22. dictum est. Compunctus tandem Romam pro pœnitentia proficiscitur, & in mandatis accepit à Papa, quatenus Monasterium fervorum Dei pro satisfactione reatûs sui construeret. Qui sanctissimi fratris hortatu ad foundationem memorati Cœnobij Tuitiensis promptâ manu impensas præbuit; & in dotando locum de sua substantia copiosissimè fidelis cooperador Archiepiscopi fuit.

Rupertus
Rex Gallo-
rum doctis-
simus.

Anno etiam Conradi Abbatis prænotato Hugone Rege Gallorum mortuo, Rupertus ejus filius in Regno succedens, regnavit annis quatuor & triginta. Hic erat Rex per omnia dignissimus, & tam in divinis scripturis, quàm in sæculari litteratura doctissimus; utpote qui Gerbertum eruditissimum virum multo tempore audivit præceptorem. Tantæ in pauperes extitit pietatis, ut suis se vestimentis multoties spolians, cum aliud non haberet ad manum, eorum cooperiret nuditatem. In sacris lectionibus tam sedulus fuit, ut penè nunquam de ipsius manibus liber deponeretur: usque adeò, ut pro tribunali sedens, inter judiciorum & causarum strepitus, frequenter in sinu apertum teneret Psalterium. Verus Dei cultor extitit, & multis post mortem signis & miraculis coruscavit. Quoties choro cum Clericis interessè potuit, horas cum illis Canonicas devotissimè cantavit. Quòd si causis Regni urgentibus ad Clericorum non venisset consortium, apud se nihilominus cum Presbytero Capellano Horarum Domino reddidit impensum. Cantus, Responsorialia, Sequentias & Antiphonas ad honorem Dei, & laudem Sanctorum plures composuit, & congruâ dulcique melodiâ regulavit. Inter profas verò non ultima censetur illa de sancto Spiritu, quam in die S. Pentecostes ad sacrificium Missarum canimus, scilicet: *Veni sancte Spiritus, & emitte calicis lucis tue radium.* Multa denique & alia composuit, quæ ad notitiam nostræ lectionis minimè pervenerunt. Hic summo Pontifice Gerberto quondam præceptore suo, Missam in festivitate sancti Petri Apostolorum Principis Romæ solemniter cantante, accedens ad Altare sub Offeritorio, Responsorium illud: *Cornelius Centurio, &c.* in honorem sancti Petri à se compositum, super Aram summa cum devotione obtulit, & reverenter inclinans retrocessit. Aperientes schedulam Altaris ministri, devotionem simul & ingenium Regis plurimum admirantes collaudabant. Hinc idem summus Pontifex Romanus Gerbertus, qui & Sylvester ob memoriam sanctissimi Regis rogantibus Clericis statuit, quatenus hoc ipsum Responsorium deinceps ad honorem S. Petri in Ecclesia cantetur.

Cantus
multos
Rex iste
composuit.

DCCCCXCVI.

Anno Conradi Abbatis octavo, mortuus est Gregorius Papa V. natione Theutonicus, patriâ Saxo, professione Monachus, vir in omni genere scripturarum doctissimus. Hic ex Saxonum Ducibus natus, Bruno in baptisate primò dictus fuit, Monachus sub Regula sancti Benedicti in Cœnobio S. Viti, quod Corbeja nova appellatur, deinde Abbas, & postea Episcopus Myndensis, & postremò sicut dictum est, promotione Ottonis Imperatoris III. Summus Romanæ Sedis Pontifex per omnia semper dignissimus. Post hunc S. Romanæ Ecclesiæ Pontifex fuit ordinatus Gerbertus Ravennæ Archiepiscopus, & Sylvester II. dictus, præfuit annis

Gregorius
Papa ex
Monacho
obijt.

Gerbertus
fit Papa
Sylvester
II.

T 3

qua-

quatuor, menſe uno, diebus octo, vir in omni ſcibili doctiſſimus, qui multa ſcripſit ſubtiliſſimæ diſputationis, multaque præclara volumina, de quibus invenimus ſubjecta. De Sphæra pulchrum & neceſſarium opus libr. 1. De compoſitione Aſtrolabij & Quadrantis libb. 2. Dialogum, quem cum Leone Nuntio Apoſtolico habuit, multi plurimum commendant. In Arithmetica multas editiones lucubravit. Quæſtiones etiam plures ſubtiliſſimas ſubtiliter enodavit. Epistoſas multas ſcripſit ad diverſos. Hunc quidam Hiſtoriographi Necromantiæ pactique & fœderis inſiti cum dæmonibus arguunt: cujus rei ſententiam ferre nos nec poſſumus, nec debemus, qui ab alijs dicta ſcribimus.

Anno prænotato mortuus eſt Theodericus Monachus & Scholaſticus Cœnobij ſancti Matthiæ juxta urbem Trevirorum, de quo in ſuperioribus dictum eſt Anno Sigeri Abbatis xxix. Poſt quem Theodorus Monachorum ſcholæ in eodẽ Cœnobio præfectus eſt, homo certè multæ lectionis, & tam in divinis ſcripturis, quàm in ſæcularibus litteris erudiſſimus: qui cum ſingulari fulgeret gratiâ docendi, multos in omni ſcientia diſcipulos egregios atque doctiſſimos erudivit. Præfuit autem ſcholæ Monachorum annis ſedecim, & plura compoſuit.

Eodem quoque anno mortuus eſt Baldericus Eccleſiæ Spirenſis Epicoſpus vigefimus, ad cujus instantiam Otto Imperator III. multa bona contulit Eccleſiæ memoratæ Neometenſi, & ab alijs donata confirmavit. Huic in Pontificatu Neometenſi promotione Ottonis III. Imperatoris ſucceſſit Rupertus Monachus Cœnobij SS. Petri & Pauli in Weifenburg, vir nobilis & doctus, qui præfuit annis quatuordecim.

DCCCCXCVII.

Ruperti
Regis Gal-
lorũ devo-
tio.

Anno Conradi Abbatis nono Rupertus Rex Gallorum doctiſſimus, de quo paulo ante diximus, orationis gratiâ Romam proficiſcens, tantâ largitione eleemoſynarum pauperes, Monasteria & Eccleſias in itinere omnes cumulavit: ut cunctas totius Galliæ profuſiſſe divitias putaretur. Veniens autem Romam, non fuit Eccleſia in tota urbe, quam ſuis non viſitaſſet muneribus. Ibi tunc poſitus in celebritate S. Petri Reſponſorium: *Cornelius Centurio*, à ſe compoſitum, ſicut eſt dictum, ſuper altare Papa Sylveſtro celebrante obtulit.

Otto Impe-
rator per-
luſtrat Ita-
liam.

Anno quoque prænotato Imperator Otto cum exercitu ſuorum magno intravit Italiam: & omnes Imperij civitates perſonaliter viſitans, omnia quæcunque perperam geſta inveniſſet, correxit & emendavit.

DCCCCXCVIII.

Anno Conradi Abbatis x. Indiçtione Romanorum vi. mortuus eſt Remigijs Abbas Monasterij S. Luthvini in Mediolacu Treverenſis diœceſis, vir magnæ doctriinæ, qui multa compoſuit in diverſis materijs opuſcula; & non minus vitæ merito clarus enituit, quàm ſcripturarum gloriâ nominis famam in omni terra ubique acquiſivit. De quo ſuperius anno Sigeri Abbatis xxix. plura diximus, & ob id hic breviter nunc tranſimus.

Anno prænotato Conradus Dux Francorum nobiliſſimus obiit, qui multa pro Imperio Romano, prælia & bella fortiter ac feliciter commiſit. Poſt Branchonem Poppo Fuldenſis Monasterij Abbas conſtitutus eſt, vir magnæ prudentiæ, & ſingularis in omni ſcientia litterarum doctriinæ:

Arina: Brantho autem ejus antecessor jussu Ottonis Imperatoris tertij, & Cleri consensu Episcopus Halberstatis ante fuerat ordinarus, vel ut dicunt aliqui, ab Heinricho secundo ad eam dignitatem fuit promotus, & Ecclesiam sibi commissam in multa sapientia strenue gubernavit.

DCCCCXCIX.

Anno Conradi Abbatis xi. Crescentius Consul Romanus, homo superbus & arrogans, qui sanctam Ecclesiam Romanam, & ejus Pontifices omnes inquietavit, & nonnullos miserabiliter incarceravit & occidit, contra Ottonem Imperatorem tertium rebellionem parat manifestam, & gravissimam exercet tyrannidem.

Crescent.
Romanus
Tyrannus.

Anno etiam Conradi Abbatis pranotato, quarto decimo die mensis Decembris, obiit Marinus Monachus Cœnobij S. Maximini Præsulis juxta moenia urbis Trevirorum, vir in omni genere scientiarum doctissimus, qui monasticæ scholæ in eodem loco plurimis annis præfuit, & multos Monachorum ad perfectam scripturarum notitiam introduxit. Qui cum esset ingenio subtilis, & promptus eloquio, multa scripsit ad utilitatem posteritatis communem: quibus nomen suum æternitati prudentissimâ ratione consecravit. E quibus nos invenimus quæ sequuntur. Commentariorum in Genesim libros octo. In Leviticum lib. i. In Apocalypsim Joannis libros tres. In Cantica Canticorum librum unum. In Evangelium secundum Joannem lib. i. De Grammaticis Regulis lib. i. De arte metrorum libros quoque duos. Cætera quæ composuit, ad notitiam nostræ lectionis non venerunt.

Marin. Mo.
nachus Tre-
verensis.

Post hunc Rathbodo Monachus scholæ Magister Præfatus, patriâ Mosellanus ex Longo Vico, qui uno distat in descensu fluminis à Treviri milliario, natus, magnum eruditionis suæ palam experimentum dedit. Nam Peregrinum doctrinâ hominem hæreticum, cunctis, ut putabatur invincibilem, primo disputationis congressu vicit, & mox ad pœnitentiam convertit. Qui in eodem Cœnobio S. Maximini factus Monachus, in omni sanctimoniam vitam consummavit. Rathbodo enim Præceptor Juvenum Monachorum non solum scientiâ scripturarum fuit illustris, sed etiam vitæ merito præclarus, & ideò non solum ad scientiam discipulorum intellectum illuminare studuit, sed multo magis affectum ad Dei amorem inflammare curavit.

Rathbodo
Monachus
Trevirensis.

Millesimus Domini Annus.

Anno Conradi Abbatis xii. qui fuit Dominicæ Nativitatis millesimus, Indictione Romanorum octavâ, maximi terræ motus per totam Europam fuerunt, qui plura & fortia, & pulchra hominum ædificia subverterunt. Cometes etiam hoc anno terribilis apparuit, qui multos suos terrore aspectu, metuentibus diem instare novissimum: quemadmodum ante plures annos à quibusdam fuerat falsâ æstimatione delusis prædictum, quod mundus iste visibilis anno Christi millesimo esset finiendus.

Eodem anno Imperator Otto tertius ad debellandum Crescentium Romana Urbis invasorem, qui multa contra Ecclesiam Romanam & ejus Pontifices commiserat mala, & totiens victus & perjurus fidem Imperatori promissam servare contempsit, cum magno exercitu proficiscitur. Cui Crescentius bello congregiens victus & captus est: vilissimòque jumento aversè impositus per urbem circumducitur; ac paulatim truncatus

Imperator
vicit, & nec
cas Crescentium.

catus

catus membris ante urbem postremò suspenditur. Romam etiam Principes, qui cum Crescentio contra Ecclesiam & imperium conspiraverant, pari supplicio plectuntur.

Imperator
Uxorem
Crescentij
adamat.

Interempto Crescentio, Imperator uxorem ejus, quoniam speciosissima fuit, in sui amorem sollicitavit: quæ cupiditate regnandi facile sollicitanti dedit consensum. Mansit itaque Imperator diutius Romæ, & mulieris Crescentij captus amore, continuisque utens amplexibus, abire non potuit; quod ei tandem interitûs causam dedit, quemadmodum sequenti anno factum dicemus.

M. I.

Anno Conradi Abbatis XIII. qui & ultimus fuit, nonâ die mensis Januarij, obiit Arnoldus Monachus quondam hujus Cœnobij sancti Aurelij Hirsaugiensis, Scholasticus Monasterij S. Burckhardi prope Herbipolim, de quo supra est dictum, anno Lupoldi Abbatis primo, jacetque ibidem sepultus. Post quem Egilvvardus ejusdem Cœnobij Monachus, & Arnoldi præfati discipulus, Magister scholarum constitutus, plus quam sex & quadraginta annis docendi munus gloriosè implevit. Erat siquidem in omni scientia tam sæcularium, quam divinarum scripturarum doctus, ingenio promptus, eloquio Scholasticus, vitâ, & conversatione præcipuè humilis, & devotus, qui scripsit inter cætera ad Pilgrinum Abbatem suum, vitam sancti Burckhardi Herbipolensis Ecclesiæ primi Episcopi libros duos. De translatione corporis ejus de crypta S. Kiliani ad Monasterium nominis sui, quod olim ipse fundavit, librum unum. De miraculis ejus librum unum. Et alia.

Imperator
discedit ab
Italia.

Anno prænotato Conradi Abbatis ultimo, Imperator Otto III. propter Crescentij uxorem diutius manens, & cum Romanis humaniter agens, in urbe contemptui ab eis haberi cœpit. Unde conspiratione factâ, quosdam ex militibus ejus in tumultu occiderunt: ipsûmque Imperatorem fortissimâ obsidione cinxerunt. Qui per industriam Heinrici Ducis Baviaræ, & Hugonis Marchionis Austriæ, ac S. Heriberti Archiepiscopi Colonienfis, & aliorum Principum simulato fœdere pacis vix eductus, discedit à Roma, summo Pontifice comitatum illi præbente. Uxor autem Crescentij, quæ voluptatibus jam diu consenserat Imperatoris spernandi, cum illum abire se contemptâ, & Romæ dimissâ cerneret (quamvis compulsus Principum suorum consilio invitatus ab invia discederet) indignata nimium, se in illius perniciem armavit. Mittit ergo Imperatori poculum amoris veneno compositum: quod ille nihil mali suspicatus hauriens, inter remeandum miserrimè consumptus, in Italia mortuus est. Pontifices autem, & qui cum eo fuerunt principes, indurum cadaver purpurâ, compositumque arte quasi adhuc viveret, super equum posuerunt: metuentes illius morte vulgatâ, ne perniciosus in eos tumultus forsitan suscitaretur ab Italis. Et nihilominus crebris Italarum insulibus lacestiti, armis sibi viam præparaverunt ad Germaniam. Sed cum res jam tuta putaretur locata, Heinricus Baviaræ Dux cum magna suorum copia eis occurrit, & contumeliosè injuriato Colonienfium S. Archiepiscopo Heriberto, à cujus ore omnes pendebant, insignia Regni ab eo violenter extorsit, quasi jure hæreditario sibi competentia. Erat quippe filius Heinrici Ducis cognomento Hezzilonis, qui fuit natus de Heinrico

Otto Imperator III.
moritur.

Heinricus
Dux Baviaræ
rapit
insignia
Regni.

fico Duce fratre primi Ottonis Imperatoris: cui ipse magnus Imperator Ducatum Bavarie filijs Arnoldi expulsis concesserat.

Anno prænotato, sicut diximus, vicesimâ octavâ die mensis Januarij, Otto Imperator tertius veneficio uxoris Crescentij Romani civis, quem in bello victum occiderat, in Italia mortuus est: cujus intestina fuerunt sepulta in Augusta civitate Sueviæ: corpus verò ad Aquasgrani delatū in Ecclesia Beatissimæ Dei genitricis Mariæ decenter est positum.

Eodem quoque anno Sylvester Papa secundus, qui & Gerbertus Ordinis nostri, quondam in Cœnobio Floriacensi Monachus obiit: & in Ecclesia S. Joannis Lateranensis sepultus, qui hoc de seipso monostichon composuit. *Scandit ab R. Gerbertus ad R. post Papa viget R.* Insinuans se de Rhemenfi Archiepiscopatu transisse ad Ravennatensem, & inde fuisse promotum ad summum Romanæ Papatum Ecclesiæ. De quo plura in superioribus jam diximus. Cui mox in summo Pontificatu successit Joannes XVIII. & præfuit mensibus quinque. Et nota, quòd Crescentius Antipapam intruserat contra Gregorium quintum, quem Joannem septimum decimum fecerat appellari; quo in Catalogo Romanorum Pontificum admissio iste Joannes haberetur octavus decimus, si verò non admitatur, ut justum reor, iste dicendus est numero XVII.

Joan. XVIII.
sic Pap. Ro-
mæ.

Anno quoque prænotato, vicesimâ die mensis Augusti, mortuus est Conradus hujus Monasterij S. Aurelij Hirsaugiensis Abbas in ordine decimus: anno regiminis sui tertio decimo non completo, ætatis verò sexagesimo secundo, & in Ecclesia dicti Monasterij sui cum antecessoribus suis tumulatur: Vir quidem bonus, sed in multis tribulationibus vitam qui complevit mortalem: pro quibus non dubitamus eum cum omnibus Electis Dei felicitatem obtinere perpetuam. Post cujus mortem Abbatia Hirsaugiensis desolata miserabiliter vacavit annis 64. mensibus tribus, diebus quatuordecim, usque ad introitum Friderici Abbatis in nova instauratione primi; de quo inferius anno Christianorū 1065. latius dicitur.

Conradus
Abbas Hir-
saugiensis
moritur.

Quamvis autem per tot annorum spatia Hirsaugiensi vacante Abbatia, seriem narrationis usque ad tempus instaurationis rationabiliter possemus intermittere, tamen ne hoc opus nostrum historiale mancum videatur, sive truncatum, decrevimus ordinem gestorum pro viribus continuare, rem tibi ò Princeps Hirsaugiensis Abba Joannes, ut confidimus, non minùs gratam facturi, quàm jucundam.

Histor. Mo-
nasterij cō-
tinuatur.

De Abbatia hujus Monasterij Hirsaugiensis per annos LXIV. vacante, post mortem Abbatis Conradi, & quibusdam gestis sub illo tempore.

Anno igitur Dominicæ Nativitatis millesimo primo, Indictione Romanorum XIV. die mensis Augusti vicesimâ, mortuo Conrado Abbate hujus Cœnobij S. Aurelij Hirsaugiensis decimo: Anno à prima sui foundatione centesimo sexagesimo tertio, ovile servorum Christi sine Pastore vacare cœpit, & in desolatione per annos LXIV. menses tres, & dies XIV. permanfit, usque ad tempora Comitis Adelberti, qui ruinas illius instauravit. Nam Conrado Abbate sepulto,

Monasteri-
um Hirsa-
ugiense deso-
latur.